

V Bruseli 17. júla 2015
(OR. en)

11065/15

**Medziinštitucionálny spis:
2015/0148 (COD)**

CLIMA 88
ENV 499
ENER 289
TRANS 241
IND 116
COMPET 370
MI 498
ECOFIN 621
CODEC 1059

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. júla 2015
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2015) 337 final
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne zníženie emisí a investície do nízkouhlíkových technológií

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2015) 337 final.

Príloha: COM(2015) 337 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 15. 7. 2015
COM(2015) 337 final

2015/148 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne zníženie
emisí a investície do nízkouhlíkových technológií**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2015) 135 final}

{SWD(2015) 136 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Účinné riešenie problémov súvisiacich so zmenou klímy a dosiahnutie dlhodobých cieľov EÚ v oblasti eliminácie emisií uhlíka, konkrétne znížiť objem emisií o minimálne 80 % do roku 2050, si vyžaduje nepretržitý pokrok pri formovaní nízkouhlíkového hospodárstva s novými príležitosťami pre rast a zamestnanosť. Dôležitým krokom pri tomto úsilí bola dohoda Európskej rady z októbra 2014 týkajúca sa rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030.

Vykonávanie tohto rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 je kľúčovým prvkom pri budovaní odolnej energetickej únie, pričom politika v oblasti klímy orientovaná na budúcnosť je jednou z najvyšších priorít Komisie v nasledujúcich rokoch. Dohoda na politickom rámci do roku 2030 a jeho vykonávanie prostredníctvom tohto návrhu zároveň pre EÚ predstavuje dôležitý krok smerom k silnej medzinárodnej dohode, ktorá sa má prijať v Paríži v decembri 2015.

Jedným z hlavných bodov politického rámca do roku 2030 je záväzný cieľ znížiť do roku 2030 celkové emisie skleníkových plynov v EÚ o minimálne 40 % pod úroveň z roku 1990. Na to, aby sa tento cieľ dosiahol nákladovo-efektívnym spôsobom budú musieť sektory, ktoré patria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS), znížiť svoje emisie o 43 % v porovnaní s rokom 2005 a sektory mimo ETS budú musieť znížiť svoje emisie o 30 % v porovnaní s rokom 2005. Európska rada zostavila hlavné zásady na dosiahnutie spomenutého zníženia v rámci EU ETS¹. Tento návrh predstavuje potrebný právny rámec na vykonávanie týchto zásad, ktoré načrtla Európska rada, a je zameraný na tri hlavné otázky:

1. V návrhu sa cieľ znížiť emisie skleníkových plynov v ETS do roku 2030 o 43 % premieta do emisného stropu, ktorý sa od roku 2021 každoročne znižuje o 2,2 %, čo zodpovedá dodatočnému zníženiu o približne 556 miliónov ton oxidu uhličitého v období 2021 – 2030 v porovnaní so súčasným ročným znižovaním emisného stropu o 1,74 %.

2. Návrh vychádza z pozitívnych skúseností s harmonizovanými pravidlami zavádzanými od 2013 a ďalej rozvíja predvídateľné, spoľahlivé a spravodlivé pravidlá bezodplatného pridelovania kvót priemyselným odvetviam s cieľom primeraným spôsobom riešiť potenciálne riziko úniku uhlíka. Účelom navrhovaných pravidiel je zaručenie medzinárodnej konkurencieschopnosti energeticky náročných priemyselných odvetví EÚ pri postupnom prechode na nízkouhlíkové hospodárstvo, kým iné veľké ekonomiky nevyvinú porovnateľné úsilie, i zachovanie stimulov pre dlhodobé investície do nízkouhlíkových technológií. Vzhľadom na skutočnosť, že Európska rada sa rozhodla neznížiť podiel kvót predávaných formou aukcie, počet bezodplatných kvót pre priemyselné odvetvia je obmedzený, z čoho vyplýva potreba presne zameraných pravidiel. Toto presné zameranie pravidiel na konkrétne ciele sa dosahuje tromi spôsobmi: *pravidelnejším prispôbovaním bezodplatného pridelovania kvót podľa údajov o produkcii*, čím sa zaručí poskytovanie podpory rastúcim spoločnostiam a odvetviam. *Aktualizáciou referenčných hodnôt* používaných na výpočet bezodplatného pridelovania kvót, ktorou sa zohľadnia technologické schopnosti jednotlivých

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/145397.pdf.

odvetví a pokrok za predchádzajúce desaťročie. Silnejšou orientáciou na *zoznam odvetví*, v prospech ktorých plynú najväčší podiel bezodplatne pridelených kvót, na tie odvetvia, ktoré sú vystavené najväčšiemu potenciálnemu riziku úniku uhlíka. Pravidlá v oblasti úniku uhlíka sa týkajú predovšetkým kompenzácie priamych nákladov spojených s uhlíkom, návrh však obsahuje aj pravidlá týkajúce sa nepriamych nákladov spojených s uhlíkom.

Vzhľadom na rôzne energetické mixy členských štátov by sa výnosy z EU ETS mali použiť na kompenzáciu nepriamych nákladov spojených s uhlíkom v súlade s pravidlami štátnej pomoci. Členské štáty by mali čiastočne kompenzovať určité zariadenia v odvetviach alebo pododvetviach, v ktorých sa zistilo výrazné riziko úniku uhlíka z dôvodu nákladov súvisiacich s emisiami skleníkových plynov, ktoré sa premietajú do cien elektrickej energie, a to v prípadoch, keď je takáto podpora potrebná a primeraná a zachová sa motivácia šetriť energiu a stimulovať zmenu dopytu po „sivej“ elektrickej energii na dopyt po „zelenej“ elektrickej energii.

Protokol a sprievodné rozhodnutia prijaté na konferencii zmluvných strán v Paríži musia zabezpečiť dynamickú mobilizáciu financovania opatrení v oblasti zmeny klímy, prenos technológií a budovanie kapacít oprávnených zmluvných strán – najmä tých, ktoré majú najmenšie kapacity. Verejné financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy bude aj naďalej zohrávať dôležitú úlohu pri mobilizácii zdrojov po roku 2020. Preto by sa výnosy z aukcií mali takisto využívať na financovanie opatrení v oblasti klímy v zraniteľných tretích krajinách vrátane opatrení na prispôsobenie sa vplyvom klímy. Množstvo finančných prostriedkov určených pre oblasť klímy, ktoré je potrebné zmobilizovať, bude závisieť aj od miery ambícií a kvality navrhovaných plánovaných vnútroštátne stanovených príspevkov (Intended Nationally Determined Contributions – INDC) zmluvných strán, následných investičných plánov a vnútroštátnych postupov plánovania prispôsobenia sa.

Rovnako by sa výnosy z EU ETS mali v intenzívnej koordinácii so sociálnymi partnermi použiť na podporu budovania zručností a prerozdelenie pracovnej sily, ktorej sa dotkne zmena pracovného miesta pri dekarbonizácii hospodárstva.

3. Návrh obsahuje viaceré mechanizmy financovania určené na podporu hospodárskych subjektov v odvetví energetiky a priemyselných odvetviach pri riešení problémov v oblasti inovácie a investícií, pred ktorými stoja vzhľadom na prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo. Konkrétne návrh dopĺňa existujúcu podporu na demonštráciu inovačných technológií a rozširuje ju na prelomovú inováciu v odvetví. Bezodplatné pridelovanie kvót zostáva zachované v záujme modernizácie odvetvia energetiky v členských štátoch s nižšími príjmami a zriaďuje sa osobitný fond, ktorého účelom je uľahčovať investovanie do modernizácie energetických systémov a zlepšiť energetickú efektívnosť a tak prispieť k zníženiu emisií. Dodatočné financovanie vychádza z nadobudnutých skúseností zo spolupráce medzi Komisiou a Európskou investičnou bankou (EIB) v súvislosti s EU ETS a preberá aj relevantné prvky Európskeho fondu pre strategické investície (EFIS).

Ďalej sa na základe tohto návrhu smernica a všetky právomoci pôvodne delegované na Komisiu a týkajúce sa uplatňovania prostredníctvom regulačného postupu s kontrolou prispôbujú systému delegovaných a vykonávacích aktov dohodnutému podľa Lisabonskej zmluvy². V kontexte záväzku EÚ týkajúceho sa lepšej právnej regulácie sa delegované a vykonávacie akty ponechávajú len vtedy, keď sú nevyhnutné pre správne fungovanie EU ETS.

² Nariadenie (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011.

Tento návrh sa netýka otázok súvisiacich s mierou, do akej sa EU ETS vzťahuje na letectvo. Prispôsobenie rozsahu pôsobnosti smernice na činnosti v oblasti letectva by malo nadobudnúť účinnosť po dosiahnutí medzinárodnej dohody na zasadnutí ICAO v roku 2016 o opatrení založenom na celosvetovom trhu, ktoré by sa malo vykonať do roku 2020.

Súlad s existujúcimi ustanoveniami v danej oblasti politiky

Z hľadiska súladu s inými politikami v oblasti klímy sú najdôležitejšími politiky v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti. Obe tieto politiky v plnej miere podporujú environmentálnu účinnosť EU ETS a ich súčinnosť s EU ETS sa posilnila prostredníctvom nedávno dohodnutej rezervy stability trhu. Konkrétne, ako vyplýva aj z posúdenia vplyvu, ktoré tvorí sprievodný dokument k politickému rámcu v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, nákladovo efektívne dosahovanie cieľa zníženia celkových emisií o 40 % v porovnaní s rokom 1990 si vyžaduje nezanedbateľné príspevky v podobe opatrení zameraných na obnoviteľnú energiu a energetickú efektívnosť.

Z hľadiska súladu s medzinárodnými opatreniami na ochranu klímy treba poznamenať, že pod vplyvom EU ETS sa určila cena CO₂ a slúži ako vzor pre systémy obchodovania s emisiami na celom svete, ktorý profituje z poznatkov a skúseností, ktoré EÚ nadobudla.

Súlad s ostatnými politikami Únie

V návrhu sa stanovuje vykonávanie časti rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 ako kľúčový prvok v kontexte vytvárania odolnej energetickej únie s politikou v oblasti klímy orientovanou na budúcnosť.

Eliminácia emisií uhlíka si vyžaduje prispôsobenie, ktoré EÚ aktívne podporuje prostredníctvom svojich politík a finančných prostriedkov. Popri opatreniach priamo súvisiacich s EU ETS by financovanie investícií do nízkouhlíkových inovácií potenciálne mohlo plynúť aj z nástrojov, akým je Európsky fond pre strategické investície alebo program Horizont 2020, ako aj z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), čo sa vníma ako riziko duplicitného financovania. Rozšírenie energie z obnoviteľných zdrojov a efektívnosť využívania zdrojov, ako aj výskum a vývoj sú prioritnými oblasťami Európskeho fondu pre strategické investície, ktoré v nasledujúcich troch rokoch v EÚ vygenerujú dodatočné investície vo výške 315 miliárd eur. EŠIF budú fungovať výlučne prostredníctvom finančných nástrojov, čo znamená, že prostriedky sa budú poskytovať existujúcim projektom, ktoré možno spustiť do troch rokov, a budú mať širší rozsah a zahŕňať tak celú škálu odvetví vrátane digitálneho hospodárstva a vzdelávania. Financovanie EU ETS sa orientuje podľa pravidiel štátnej pomoci, aby sa zabezpečila účinnosť verejných výdavkov a zabránilo narušeniam trhu. Politiky EÚ v oblasti zamestnanosti, sociálnych vecí a zručností sú nastavené tak, aby uľahčili zmeny pracovných miest pri dekarbonizácii hospodárstva, a to vrátane prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Právny základ

Články 191 až 193 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) potvrdzujú a špecifikujú kompetencie EÚ v oblasti boja proti zmene klímy. Právnym základom tohto návrhu je článok 192 ZFEÚ.

Subsidiarita (v prípade iných ako výlučných právomocí)

Smernica o EU ETS je platným politickým nástrojom EÚ, ktorej účinnosť bude pokračovať po roku 2020. V súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie možno ciele tohto návrhu dosiahnuť len prostredníctvom návrhu Komisie na úrovni EÚ.

Zmena klímy je cezhraničným problémom, preto je potrebná koordinácia opatrení na boj proti zmene klímy na úrovni EÚ a pokiaľ možno na celosvetovej úrovni. Konkrétne možno reformu trhu s uhlíkom po roku 2020 najlepšie dosiahnuť prostredníctvom opatrení na úrovni EÚ zameraných na stimulovanie odvetví priemyslu, aby investovali do nízkouhlíkových technológií, a na udržanie ich medzinárodnej konkurencieschopnosti, ako aj vnútorného trhu EÚ.

Členské štáty teda nemôžu dosiahnuť ciele tejto smernice prostredníctvom jednostranných opatrení, z dôvodu rozsahu a účinkov smernice sa dajú lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Proporcionalita

Ako sa uvádza v posúdení vplyvu, návrh spĺňa zásadu proporcionality, pretože neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie cieľov zavedenia cieľovej hodnoty znižovania emisií skleníkových plynov v EÚ do roku 2030 nákladovo efektívnym spôsobom a zároveň zabezpečuje správne fungovanie vnútorného trhu.

Výber nástrojov

Ciele predkladaného návrhu možno najlepšie dosiahnuť prostredníctvom smernice. Ide o najprimeranejší právny nástroj na vykonanie zmien v platnej smernici o EU ETS (smernica 2003/87/ES).

Smernica ukladá členským štátom povinnosť dosiahnuť stanovené ciele a vykonať predmetné opatrenia v rámci vnútroštátnych hmotnoprávných a procesnoprávných systémov. Tento prístup dáva členským štátom pri vykonávaní opatrení väčšiu voľnosť než v prípade nariadenia, a to v tom zmysle, že členské štáty majú možnosť zvoliť si tie nástroje, ktoré sú podľa nich najvhodnejšie na vykonanie opatrení navrhnutých v smernici. To členským štátom umožňuje zabezpečiť, aby zmenené pravidlá boli v súlade s ich platným hmotnoprávnym a procesnoprávnym rámcom na vykonávanie EU ETS, predovšetkým s predpismi o povoľovaní zariadení, ako aj predpismi o opatreniach na presadzovanie a sankciách.

Zvolenie si formy smernice pre navrhovaný nástroj je napokon v súlade aj so zásadou čo najobmedzenejšieho regulačného zásahu pri naplnení sledovaných cieľov.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Následné hodnotenia/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

Z predbežných zistení štúdie, v ktorej sa posudzovala súčasná smernica o ETS z hľadiska relevantnosti, účinnosti, efektívnosti, pridanej hodnoty EÚ a súladu s inými politikami Únie, vyplýva, že celkovo EU ETS ako politický nástroj, v ktorom sa spája regulácia životného prostredia s trhovým nástrojom, v praxi funguje a jeho ciele sa darí dosahovať. Je mimoriadne

dôležitým faktorom pri dosahovaní cieľov EÚ v oblasti klímy, pretože je nákladovo efektívnym spôsobom znižovania emisií. Emisie v sektoroch, ktoré do systému EU ETS patria, vykazujú stály pokles a hoci nemožno všetky prípady zníženia emisií pripísať iba tomuto systému, existujú dôkazy, že skutočne predstavuje prínos pre znižovanie emisií.

EU ETS uľahčuje internalizáciu nákladov spojených s CO₂. Zohráva úlohu pri prijímaní investičných rozhodnutí, a to napriek skutočnosti, že z dôvodu súčasnej nízkej ceny CO₂ sú náklady s ním spojené často zahrnuté do všeobecných nákladov na energiu. Zlepšenia menšieho rozsahu z hľadiska efektívnosti skleníkových plynov sú už bežnou praxou, väčšie investície do efektívnosti skleníkových plynov zostávajú výnimkou.

Navyše má EU ETS jednoznačnú pridanú hodnotu EÚ, pretože rôzne systémy alebo iné politiky v oblasti klímy na úrovni členských štátov by mali za následok nejednotné a nákladné podmienky pre regulované subjekty, ako aj rôzne miery ambícií a ceny uhlíka v celej EÚ, a v neposlednom rade aj náročnú administratívu. EU ETS so svojou jednotnou cenou uhlíka v celej EÚ a harmonizovanou infraštruktúrou využíva synergie, ktoré môžu vyplývať z opatrení na úrovni EÚ.

Určenie cieľovej hodnoty znižovania emisií do roku 2030 a určenie emisného stropu na takej úrovni, aby sa dosiahlo zníženie emisií o 43 % v porovnaní s rokom 2005, si však vyžaduje zmeny v platnom právnom rámci. Ide predovšetkým o zmenu ročného lineárneho koeficientu zníženia, o ktorý sa bude znižovať strop EU ETS od roku 2021, bezodplatného pridelovania kvót a úniku uhlíka, podielu kvót, s ktorými sa bude obchodovať formou aukcie, ako aj nástrojov financovania nízkouhlíkových technológií.

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Členské štáty, predstavitelia priemyselných odvetví, mimovládne organizácie, výskumné a akademické inštitúcie, odbory a občania boli zapojení do rôznych fáz zostavovania tohto návrhu. Ako doplnok k verejným konzultáciám o rámci do roku 2030 sa vykonali rozsiahle následné konzultácie so zainteresovanými stranami o rozmanitých technických aspektoch ustanovení o úniku uhlíka na obdobie po roku 2020, ako aj o aspektoch súvisiacich s podporou inovácie. Komisia získala dôležité poznatky z písomnej konzultácie, v rámci ktorej bolo možné zasielať pripomienky od mája do júla 2014³, a z troch stretnutí so zainteresovanými stranami, ktoré sa odohrali v júni, júli a septembri 2014⁴ a ktoré boli tematicky zamerané na únik uhlíka. Zistenia z týchto konzultácií sú verejne dostupné na webovom sídle:

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/documentation_en.htm

Nasledovala online konzultácia, v rámci ktorej bolo možné zasielať pripomienky od decembra 2014 do marca 2015 a ktorá bola zameraná predovšetkým na aspekty EU ETS, ako napríklad na pokračovanie bezodplatného pridelovania kvót odvetviu energetiky, využitie získaných poznatkov z programu NER300 pri budúcom fonde na inovácie a jeho rozšírenie na projekty inovácie v priemysle, riadiacu štruktúru fondu na modernizáciu, skúsenosti s nepovinným vylúčením malých zdrojov emisií z ETS vo fáze 3, poplatky za register Únie a všeobecné hodnotenie EU ETS. Komisia dostala vyše 500 príspevkov od širokej škály zainteresovaných strán. Výsledky tejto druhej konzultácie sa uvádzajú v oddiele 1.3.2. posúdenia vplyvu (ktoré

³ Zhrnutie zistení a jednotlivé príspevky sú dostupné na webovom sídle GR pre oblasť klímy http://ec.europa.eu/clima/consultations/articles/0023_en.htm.

⁴ Zápisnice zo stretnutí a prezentácia sú dostupné na webovom sídle GR pre oblasť klímy: http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/documentation_en.htm.

tvorí sprievodný dokument k tomuto návrhu) a prílohe 3 k nemu⁵, a zohľadnili sa v návrhu v čo najväčšej možnej miere.

Vo všeobecnosti z verejných konzultácií vyplynulo, že EU ETS ako politický nástroj sa teší širokej podpore.

Pokiaľ ide o bezodplatné pridelenie kvót a riešenie problému úniku uhlíka, celý rad zainteresovaných strán z oblasti priemyslu sa vyslovil v prospech obmedzených zmien v súčasnom systéme, iné zainteresované strany vrátane členských štátov a občianskej spoločnosti sa domnievajú, že je potrebné presnejšie zameranie opatrení alebo ďalšia harmonizácia. Pri zostavovaní návrhu sa tieto pripomienky vzali do úvahy a zapracovali sa doň ustanovenia o obmedzených zmenách platných pravidiel, ale takisto o presnejšom zameraní bezodplatného pridelenia kvót, aktualizácii referenčných hodnôt na základe technologického pokroku dosiahnutého postupom času a pri súčasnom zabezpečení primeranej ochrany medzinárodnej konkurencieschopnosti priemyselných odvetví. Zároveň návrh umožňuje lepšie zladenie bezodplatného pridelenia kvót so súčasnými mierami produkcie prostredníctvom častejšieho výpočtu jednotlivých kvót na pridelenie.

Pokiaľ ide o fond na inovácie, zainteresované strany z oblasti energetiky a priemyslu vo všeobecnosti uvítali pokračovanie podpory nízkouhlíkovej inovácie a rozšírenie rozsahu návrhu tak, aby zahŕňal aj priemysel. Názory sa rozchádzali v otázke, ako možno koncepciu rozdelenia rizika prispôbiť pre priemysel alebo zachytávanie a ukladanie CO₂ s cieľom zvýšiť účinnosť v porovnaní so súčasným mechanizmom NER 300. Riešením týchto otázok v návrhu je povolenie podpory v skoršom štádiu životného cyklu projektov a vyššia miera podpory.

Pokiaľ ide o fond na modernizáciu, názory sa do určitej miery rozchádzali v otázke primeranej riadiacej štruktúry. Niektoré zainteresované strany sa zasadujú za to, aby pri riadení fondu kľúčovú úlohu zastávali prijímajúce členské štáty, iné sa vyslovili v prospech silnejšieho postavenia všetkých členských štátov, Komisie a Európskej investičnej banky. V návrhu sa dosiahla primeraná rovnováha medzi potrebou zabezpečiť efektívne financovanie projektov v prijímajúcich členských štátoch na jednej strane a potrebou spojiť záujmy všetkých členských štátov a odborné znalosti EIB s cieľom modernizovať energetické systémy na druhej strane.

Pokiaľ ide o nepovinné bezodplatné pridelenie kvót odvetviu energetiky, účastníci trhu vo všeobecnosti podporujú jednoznačné a zjednodušené pravidlá, ako aj harmonizované usmernenia týkajúce sa podávania správ, aby sa zväčšila transparentnosť mechanizmu. Táto potreba väčšej transparentnosti a jednoznačných pravidiel sa v návrhu náležitým spôsobom odrazila, pretože sa ním Komisii umožňuje uverejňovať informácie o investíciách, ktoré poskytl členské štáty.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Pokiaľ ide o externú expertízu, Komisia vychádza z rastúceho množstva partnersky hodnotených empirických výskumov EU ETS. Ďalším zdrojov odborných poznatkov bola štúdia o hodnotení ETS zadaná v roku 2014, ktorú vykonalo konzorcium pod vedením spoločnosti ICF International⁶. Rovnako v roku 2014 bola zadaná štúdia⁷, ktorej cieľom bolo

⁵ SEC(2015) XXX.

⁶ ICF International, Umweltbundesamt, SQ Consult, Ecologic Institut, Vivid Economics a ZEW – práca prebieha.

posúdiť otázku nákladov, ktoré priemyselné odvetvia presúvajú na svojich zákazníkov, a určiť faktory, ktoré vplývajú na možnosť presunúť náklady a kvantifikovať ich v prípade veľkých energeticky náročných priemyselných odvetví. Účelom ďalšej štúdie⁸ bolo posúdiť skúsenosti získané s harmonizovaným postupom pridelovania kvót na základe referenčných hodnôt a konkrétne posúdiť, či sa pomocou referenčných hodnôt podarilo dosiahnuť vytýčené ciele. V roku 2013 bola zadaná štúdia⁹ s cieľom posúdiť dôkazy o úniku uhlíka za obdobie 2005 – 2012 v desiatich veľkých energeticky náročných priemyselných odvetviach. Analýza zistení týchto štúdií sa uvádza v posúdení vplyvu priloženom k tomuto návrhu.

V neposlednom rade sa na analýzu uvedenú v posúdení vplyvu použili aj overené údaje, ktoré poskytli členské štáty na určenie bezodplatného pridelovania kvót vo fáze 3.

• **Posúdenie vplyvu**

Sprievodný dokument k navrhovanej smernici tvorí posúdenie vplyvu, ktoré do veľkej miery vychádza zo zistení komplexného posúdenia vplyvu rámca do roku 2030¹⁰ zameraného na určité metodologické prvky v ETS, ktoré ešte neboli posúdené.

Stručné zhrnutie posúdenia vplyvu, zhrnutie posúdenia vplyvu a kladné stanovisko výboru pre posudzovanie vplyvu sa verejne sprístupnia. Posúdenie vplyvu sa týkalo celého radu aspektov, ku ktorým Európska rada vydala strategické usmernenia vo svojich záveroch o rámci do roku 2030. Patria medzi ne riešenie možného rizika úniku uhlíka, vytvorenie fondu na modernizáciu a fondu na inováciu, nepovinné bezodplatné pridelovanie kvót v záujme modernizácie odvetvia elektrickej energie v členských štátoch s nižšími príjmami, ako aj aspekty vychádzajúce zo skúseností nadobudnutých od roku 2013, napríklad platnosť emisných kvót, záruka spoľahlivého a bezpečného registra a zachovanie možnosti nepovinného vylúčenia malých zdrojov emisií.

Pri hľadaní spôsobu obmedzenia možného rizika úniku uhlíka sa zväžil celý rad možností aktualizácie referenčných hodnôt, prispôsobenia miery produkcie, zatriedenia odvetví do skupín podľa úniku uhlíka a nepriamej kompenzácie nákladov. Pri fonde na inováciu sa možnosti vzťahovali na spôsoby preskúmania a výberu projektov, ako aj na spôsoby poskytovania finančnej podpory. Pri fonde na modernizáciu sa zväžili možnosti jeho riadenia. Pokiaľ ide o nepovinné bezodplatné pridelovanie kvót odvetvia energetiky, preverujú sa možnosti zlepšenia jeho modalít a zvýšenia transparentnosti v porovnaní so súčasnou praxou.

Z hľadiska vplyvu sa miera ambícií EU ETS vzhľadom na životné prostredie orientuje podľa emisného stropu a navrhovaná zmena lineárneho koeficientu zníženia predstavuje záruku dosiahnutia dohodnutého hlavného cieľa – zníženia emisií o 43 % v porovnaní s rokom 2005 v sektoroch patriacich do EU ETS. Skutočnosť, že príspevok EU ETS pri dosahovaní celkového cieľa EÚ zníženia emisií do roku 2030 je už určený, sa podpisuje na tom, že celkový vplyv nezávisí od posúdených politických možností.

⁷ „Study on different pass-through factors to assess the impact of the EU ETS carbon cost“ (štúdia o rôznych faktoroch presúvania nákladov s cieľom posúdiť vplyv nákladov uhlíka v EU ETS) – práca prebieha.

⁸ „Assessment of the first years of the functioning of the new allocation system based on benchmarks“ (posúdenie prvých rokov fungovania nového systému pridelovania kvót na základe referenčných hodnôt) – práca prebieha.

⁹ Carbon Leakage and Competitiveness Assessment (posúdenie úniku uhlíka a konkurencieschopnosti), Ecorys, 2014

¹⁰ (http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/docs/cl_evidence_factsheets_en.pdf).

SWD(2014) 15 final.

Podniky patriace do EU ETS sú ovplyvnené priamo. Sektorové vplyvy v jednotlivých veľkých priemyselných odvetviach patriacich do EU ETS sa do určitej miery líšia v závislosti od možností. Politické možnosti, ktorých výsledkom je zníženie nákladov a vplyvu v niektorých priemyselných odvetviach, však spravidla znamenajú zároveň zvýšenie nákladov a vplyvu v iných priemyselných odvetviach, keďže celkový počet bezodplatných kvót je obmedzený. Návrh obsahuje aj možnosti pre výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov a výrobcov vybavenia pre nízkouhlíkové technológie. Predovšetkým dodatočné financovanie inovačných technológií prinesie vytvorenie nových podnikateľských príležitostí.

- **Vhodnosť právnych predpisov a ich zjednodušenie**

V súlade so záväzkom Komisie týkajúcim sa lepšej právnej regulácie sa návrh vypracoval inkluzívne, jeho základom je úplná transparentnosť a neprerušená účasť zainteresovaných strán a získavanie externej spätnej väzby, ako aj zohľadňovanie externých preskúmaní s cieľom dosiahnuť primeranú vyváženosť (pozri aj oddiel o získavaní a využívaní expertízy).

Väčšina zariadení, na ktoré sa EU ETS vzťahuje, sa síce nachádza energeticky náročných odvetviach, ktorých trhovú štruktúru charakterizujú veľké podniky, návrh je však zameraný aj na malé zdroje emisií, ktoré môže vlastniť MSP alebo mikropodnik: takéto zariadenia s malým objemom emisií profitujú nielen z platných pravidiel určených na zmiernenie administratívnej záťaže a nákladov na monitorovanie a nahlasovanie emisií, ale takisto z navrhovaného zachovania možnosti, aby ich členské štáty vylúčili z EU ETS, ak sa na ne vzťahujú vnútroštátne opatrenia, ktorých výsledkom je rovnocenný prínos k zníženiu emisií.

- **Základné práva**

Návrh dodržiava základné práva a zachováva zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie. Prispieva predovšetkým k dosahovaniu vysokej miery ochrany životného prostredia v súlade so zásadou udržateľného rozvoja stanovenou v článku 37 Charty základných práv Európskej únie¹¹.

4. VPLYV NA ROZPOČET

EU ETS generuje nezanedbateľné príjmy pre rozpočty členských štátov. Návrh má vplyv na štátne rozpočty a štátne správy predovšetkým pre túto súvislosť. Bezpečné fungovanie registra Únie sa financuje z rozpočtu Únie. Spomenúť treba aj malý a obmedzený vplyv na rozpočet EÚ, ktorý sa celý pokrýje z VFR na obdobie 2014 – 2020.

5. OSTATNÉ PRVKY

Plány vykonávania a monitorovanie, hodnotenie a predkladanie správ

Vykonanie rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 bude súčasťou integrovaného procesu riadenia a monitorovania v rámci energetickej únie.

V článku 10 ods. 5 súčasnej smernice sa Komisii ukladá povinnosť monitorovať fungovanie trhu s uhlíkom v EÚ a každý rok predkladať Európskemu parlamentu a Rade zodpovedajúcu

¹¹ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391.

správu. Komisia v rámci tohto monitorovania bude pokračovať v dialógu so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami.

Po prijatí navrhovanej smernice bude Komisia pokračovať v monitorovaní právneho rámca, ktorým sa transponujú povinnosti vyplývajúce z EU ETS v členských štátoch, ako aj vykonávanie osobitných povinností. Na tento účel sa v článku 21 členským štátom ukladá povinnosť podávať Komisii každý rok správu o uplatňovaní tejto smernice.

Návrhom sa nemení žiadna z uvedených povinností podávať správy. Stanovujú sa v ňom však ďalšie osobitné požiadavky pre členské štáty pri podávaní správ, napríklad v súvislosti s bezodplatným pridelovaním kvót odvetviu energetiky a s financovaním plynúcim z fondu na modernizáciu s cieľom modernizovať energetické systémy v členských štátoch s nižšími príjmami. Tieto požiadavky na podávanie správ sú zostavené tak, aby sa zlepšila a zaručila transparentnosť realizácie podporovaných investícií.

Po úplnom zavedení opatrení návrhu v členských štátoch a po tom, čo sa budú vykonávať dlhšie obdobie, sa napokon vykoná hodnotenie ex-post.

Vysvetľujúce dokumenty

V navrhovanej smernici sa stanovujú konkrétne opatrenia, ktorými sa menia existujúce modality EU ETS. Z navrhovanej smernice vyplýva niekoľko právnych povinností. Jej účinná transpozícia si preto vyžaduje, aby sa v rámci príslušných vnútroštátnych právnych predpisov prijali konkrétne a ciele zmeny. Na to, aby Komisia mohla monitorovať správne vykonávanie, však v niektorých prípadoch nemusí postačovať, aby členský štát predložil znenie zmenených vnútroštátnych vykonávacích ustanovení. Preto sa v návrhu stanovuje, že v prípade potreby musia členské štáty poskytnúť vysvetľujúce dokumenty o transpozícii.

Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Medzi hlavné prvky smernice o EU ETS, ktoré sa menia návrhom, patria:

Lineárny koeficient zníženia (článok 9)

Lineárny koeficient zníženia sa mení na 2,2 % od roku 2021. Zabezpečí sa tak, že celkové množstvo kvót („strop“) sa bude každoročne rýchlejšie znižovať a výsledkom bude celkové zníženie emisií sektorov v EU ETS o 43 % do roku 2030.

Podiel kvót vyčlenených na obchodovanie formou aukcie (článok 10)

V návrhu sa v súlade s usmerneniami Európskej rady z októbra 2014, podľa ktorých by sa podiel kvót vyčlenený na obchodovanie formou aukcie nemal zmenšiť, stanovuje predmetný podiel ako percentuálny údaj, pričom sa zohľadňujú rôzne faktory určujúce tento podiel v období 2013 – 2020. Z hľadiska rozdelenia 10 % kvót EU ETS, s ktorými členské štáty majú obchodovať formou aukcie, sa tento podiel rozdelí v prospech určitých členských štátov s nízkymi príjmami na účely solidarity, rastu a prepojení, kým zvyšok kvót sa rozdelí medzi všetky členské štáty.

Bezodplatné pridelovanie kvót a ustanovenia o úniku uhlíka (články 10a a 10b)

V návrhu sa stanovuje, že referenčné hodnoty na určenie kvót na bezodplatné pridelenie priemyselným odvetviam sa aktualizujú tak, aby zohľadnil technologický pokrok dosiahnutý

časom v predmetných odvetviach. Na tento účel sa uplatní štandardná miera pokroku s možnosťou uplatniť modifikovanú mieru, ak sa ukáže, že skutočná miera technologického pokroku v určitom odvetví sa podstatne líši od štandardnej.

Odvetviám, pri ktorých sa vychádza z predpokladu, že sú vystavené riziku v podobe úniku uhlíka, sa naďalej bude prideľovať viac kvót než odvetviám, ktoré jednoduchšie dokážu premietnuť relevantné náklady do cien produktov. Revidovaná metodika na určenie odvetví a pododvetví, ktoré sú skutočne ohrozené únikom uhlíka, je založená na dvoch kombinovaných kritériách: intenzita emisií a intenzita obchodu.

Navyše bude bezodplatné prideľovanie kvót lepšie zladené so skutočnými úrovňami produkcie jednotlivých odvetví. Na tento účel sa kvóty na bezodplatné pridelenie budú pravidelne aktualizovať, pričom sa ale zachovávajú stimuly na inováciu a administratívna záťaž a náklady pre členské štáty, prevádzkovateľov a Komisiu zostanú na primeranej úrovni.

Kvóty na pridelenie novým účastníkom a prípady výrazného zvýšenia produkcie sa budú poskytovať z vyčlenenej rezervy. Táto rezerva pre nových účastníkov sa vytvorí z rezervy stability trhu, bude ju tvoriť 250 miliónov nepridelených kvót a doplní sa kvótami nevyužitými v dôsledku uzavretia zariadení alebo podstatných zmien v produkcii v období od roku 2021. Takisto sa do tejto rezervy pre nových účastníkov pridajú kvóty nepridelené bezodplatne z podielu predmetného odvetvia do roku 2020, ktoré neplynú do rezervy stability trhu.

Nepriame náklady spojené s uhlíkom (článok 10a ods. 6)

V návrhu sa vzhľadom na nepriame náklady, ktoré vznikajú v dôsledku skutočnosti, že cena uhlíka sa premieta do ceny elektrickej energie, stanovuje, že členské štáty by mali poskytovať kompenzáciu v súlade s pravidlami o štátnej pomoci a že by sa v tejto súvislosti mali využívať príjmy z obchodovania formou aukcie.

Zariadenia s nízkou úrovňou emisií (malé zdroje emisií) (článok 27 a článok 11 ods. 1)

Pokiaľ ide o zariadenia s nízkou úrovňou emisií, vzhľadom na pomerne vyššie administratívne náklady, ktoré sú s nimi spojené v rámci EU ETS, je vhodné zachovať možnosť vylúčiť ich zo systému. Preto sa v návrhu stanovuje, že zariadenia, ktoré sú v súčasnosti vylúčené, môžu vylúčené zostať, za predpokladu, že prispievajú rovnocennou mierou k znižovaniu emisií. Od roku 2021 môžu členské štáty vylúčiť aj ďalšie zariadenia.

Podpora na inováciu (článok 10a ods. 8)

Existujúca podpora inovácie na úrovni EÚ sa dopĺňa 400 miliónmi kvót vyčlenenými na tieto účely. K tomuto množstvu sa pridáva 50 miliónov kvót z kvót, ktoré zostanú v období 2013 až 2020 nevyužitými a ktoré by sa ináč v roku 2020 umiestnili do rezervy na stabilitu trhu. Podpora na inováciu je síce v súčasnosti obmedzená na zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého a projekty zamerané na energiu z obnoviteľných zdrojov, návrhom sa však podpora rozširuje aj na priemysel s cieľom zintenzívniť stimuly v oblasti nízkouhlíkových inovácií.

Modernizácia energetických systémov v členských štátoch s nižšími príjmami (článok 10c a článok 10d)

Návrh vzhľadom na podporu modernizácie energetických systémov v členských štátoch s nižšími príjmami a úplnú realizáciu potenciálu odvetvia energetiky prispieť k nákladovo

efektívnemu zníženiu emisií obsahuje dve opatrenia: pokračovanie bezodplatného pridelovania kvót odvetviu energetiky a vytvorenie fondu na modernizáciu.

Zainteresované strany často poukazujú na skutočnosť, že jednou z hlavných prekážok posúdenia účinnosti prechodného bezodplatného pridelovania kvót odvetviu energetiky v niektorých členských štátoch je nedostatočná transparentnosť pri uplatňovaní pravidiel, ako aj pri realizácii investícií. Návrhom sa dosiahne zvýšenie transparentnosti, pretože sa v ňom členským štátom ukladá povinnosť vyberať investície presahujúce určitý finančný strop na základe súťažného ponukového konania. Ďalej návrh obsahuje aj presné požiadavky týkajúce sa uverejňovania v členských štátoch, ako aj možnosť, aby Komisia uverejnila dôležité informácie o realizovaných investíciách.

Fond na modernizáciu bude pozostávať z 2 % celkového množstva kvót, s ktorými sa bude obchodovať formou aukcie v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení o aukciách v rámci EU ETS, aby sa získali potrebné prostriedky na realizáciu projektov. Prostriedky sa budú rozdeľovať medzi oprávnené členské štáty podľa určeného kľúča stanoveného v prílohe k návrhu. Mimoriadna pozornosť sa bude venovať financovaniu malých projektov.

Platnosť kvót (článok 13)

V návrhu sa v záujme zníženia administratívnych nákladov stanovuje, že kvóty vydané na jedno obdobie obchodovania zostávajú platné aj na ďalšie obdobia.

Prechod na systém delegovaných a vykonávacích aktov

Prijali sa dôležité vykonávacie právne predpisy vrátane nariadenia o obchodovaní formou aukcie, nariadenia o registri Únie, ako aj rozhodnutia o pravidlách bezodplatného pridelovania kvót a o úniku uhlíka. S cieľom je zladiť smernicu s ustanoveniami Lisabonskej zmluvy, sa Komisia v návrhu splnomocňuje prijímať delegované a vykonávacie akty v súlade s relevantným postupom za predpokladu, že jej boli na takýto úkon udelené právomoci.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne zníženie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie¹²,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹³,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁴,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES¹⁵ sa zriadil systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii s cieľom podporiť znižovanie emisií skleníkových plynov nákladovo a hospodársky efektívnym spôsobom.
- (2) Európska rada sa na svojom zasadnutí v októbri 2014 zaviazala znížiť do roku 2030 celkové emisie skleníkových plynov Únie o minimálne 40 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990. Všetky odvetvia hospodárstva by mali prispieť svojím dielom k dosiahnutiu tohto zníženia emisií, pričom z hľadiska nákladov je najefektívnejší spôsobom, ako možno vytýčený cieľ dosiahnuť, systém EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS), pretože zabezpečí do roku 2030 zníženie emisií o 43 % v porovnaní s úrovňami v roku 2005. Únia a jej členské štáty potvrdili túto skutočnosť v záväzku plánovaného vnútroštátne určeného zníženia emisií, ktorý predložili

¹² Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹³ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁴ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

sekretariátu Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy 6. marca 2015¹⁶.

- (3) Európska rada potvrdila, že dobre fungujúci prepracovaný EU ETS s nástrojom na stabilizáciu trhu bude hlavným nástrojom EÚ na dosiahnutie vytýčeného cieľa, pričom sa zavedie ročný koeficient znižovania 2,2 % od roku 2021, bezodplatné pridelovanie kvót sa nezruší, ale existujúce opatrenia zostanú zachované aj na obdobie po roku 2020 s cieľom predísť riziku v podobe úniku uhlíka v dôsledku politiky v oblasti klímy, kým iné veľké ekonomiky nevyvinú porovnateľné úsilie, bez toho, aby sa znížil podiel emisií určených na obchodovanie formou aukcie. Podiel kvót určených na obchodovanie formou aukcie by sa mal v právnych predpisoch vyjadriť ako percentuálny údaj, aby sa zvýšila plánovacia istota pri investičných rozhodnutiach a transparentnosť a zjednodušil a sprehľadnil celý systém.
- (4) Jednou z kľúčových priorít Únie je vytvoriť odolnú energetickú úniu s cieľom poskytovať občanom bezpečnú, udržateľnú, konkurencieschopnú a finančne dostupnú energiu. Dosiahnutie tohto zámeru si vyžaduje pokračovanie ambiciózných opatrení v oblasti klímy, pričom základom politiky EÚ v oblasti klímy je EU ETS, ako aj pokrok pri iných aspektoch energetickej únie¹⁷. Dosahovanie cieľa vytýčeného v rámci do roku 2030 sa podpisuje na určovaní realistickej ceny uhlíka a zachovaní stimulov pre nákladovo efektívne znižovanie emisií skleníkových plynov.
- (5) V článku 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa vyžaduje, aby politika Únie bola založená na zásade, že platiť by mal znečisťovateľ, a na tomto základe sa v smernici 2003/87/ES stanovuje postupný prechod na obchodovanie s emisiami výlučne formou aukcie. Potreba zabrániť úniku uhlíka je opodstatneným dôvodom odkladu úplného prechodu a presne zamerané bezodplatné pridelovanie kvót priemyselným odvetviam je opodstatnené v záujme riešenia skutočného rizika zvyšovania objemu emisií skleníkových plynov v tretích krajinách, kde sa na priemysel nevzťahujú porovnateľné obmedzenia v oblasti uhlíka, kým iné veľké ekonomiky nezavedú porovnateľné politiky v oblasti klímy.
- (6) Všeobecným pravidlom zostáva obchodovanie s kvótami prostredníctvom aukcií, výnimku predstavuje bezodplatné pridelovanie kvót. Preto, a ako potvrdila Európska rada, by sa podiel kvót, s ktorými sa má obchodovať formou aukcie, ktorý v období 2013 – 2020 zodpovedal 57 %, nemal znížiť. V posúdení vplyvu¹⁸, ktoré vypracovala Komisia, sa uvádzajú podrobnosti o podiele kvót určených na obchodovanie formou aukcie a špecifikuje sa, že 57 % podiel tvoria kvóty, ktoré sa prostredníctvom aukcie predávajú v mene členských štátov vrátane kvót vyčlenených pre nových účastníkov ale ešte nepridelených, ako aj kvót na účely modernizácie výroby elektrickej energie v niektorých členských štátoch a kvót, ktoré majú byť predmetom aukcie neskôr preto, lebo sa umiestnili do rezervy na stabilitu trhu zriadenej rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/...¹⁹.

¹⁶ <http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx>.

¹⁷ COM(2015) 80, ktorým sa stanovuje Rámcová stratégia odolnej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy.

¹⁸ SEC(2015) XX.

¹⁹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/... o zriadení a prevádzke rezervy stability trhu pre systém Únie na obchodovanie s emisiami skleníkových plynov a o zmene smernice 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...]).

- (7) Bezodplatné pridelovanie kvót zariadeniam v odvetviach a pododvetviach, ktoré sú skutočne ohrozené únikom uhlíka, by malo pokračovať, aby sa zachovali environmentálne výhody znižovania emisií v Únii, kým opatrenia iných krajín nezahŕňajú porovnateľné stimuly pre priemyselné odvetvia, aby znižovali emisie. Zo skúseností získaných pri prevádzkovaní EU ETS vyplynulo, že jednotlivé odvetvia a pododvetvia sú vystavené riziku v podobe úniku uhlíka v rôznej miere, a že bezodplatné pridelovanie kvót zabráňovalo úniku uhlíka. Pri niektorých odvetviach a pododvetviach možno vychádzať z vyššieho rizika úniku uhlíka, iné dokážu premietnuť nezanedbateľný podiel nákladov kvót na pokrytie svojich emisií do cien produktov bez toho, aby stratili trhové podiely, a znášajú len zostávajúcu časť nákladov, a čelia teda len nízkemu riziku úniku uhlíka. Komisia by mala určiť relevantné odvetvia a rozčleniť ich podľa ich intenzity obchodu a intenzity emisií, aby sa ľahšie dali určiť odvetvia, ktoré sú skutočne ohrozené únikom uhlíka. Ak sa na základe týchto kritérií prekročí strop, ktorý sa určil podľa možnosti daných odvetví a pododvetví premietnuť náklady do cien produktov, dané odvetvie alebo pododvetvie by sa malo považovať za vystavené riziku úniku uhlíka. Pri ostatných odvetviach by sa malo vychádzať z predpokladu, že nie sú vystavené žiadnemu alebo sú vystavené len nízkemu riziku úniku uhlíka. Ak sa zohľadnia možnosti odvetví a pododvetví v inej oblasti než je výroba elektrickej energie, premietnuť náklady do cien produktov, malo by byť možné znížiť aj neočakávaný zisk.
- (8) Na to, aby sa zohľadnil technologický pokrok v predmetných odvetviach a aby sa tieto odvetvia prispôbili príslušnému obdobiu pridelovania kvót, by sa mali stanoviť referenčné hodnoty bezodplatného pridelovania kvót zariadeniam určené na základe údajov z rokov 2007 – 2008, ktoré je potrebné aktualizovať v súlade so zaznamenaným priemerným zlepšením. Z dôvodov predvídateľnosti by sa na tento účel mal uplatniť faktor zodpovedajúci najlepším posúdeniam pokroku vo všetkých odvetviach, do ktorého sa premietnu spoľahlivé, objektívne a overené údaje zo zariadení, aby odvetvia, ktorých miera zlepšenia sa výrazne odlišuje od tohto faktora, mali referenčnú hodnotu, ktorá by vernejšie odrážala ich skutočnú mieru zlepšenia. Ak z údajov za predmetné obdobie vyplýva ročný rozdiel v porovnaní s faktorom zníženia viac ako 0,5 % (smerom nahor alebo nadol) hodnoty v období 2007 – 2008, zodpovedajúca referenčná hodnota sa upraví o daný percentuálny podiel. V záujme zabezpečenia rovnakých podmienok aj pre výrobu aromatických uhlíkovodíkov, vodíka a syntetického plynu v rafinériách a chemických závodoch, by sa referenčné hodnoty pre aromatické uhlíkovodíky, vodík a syntetický plyn naďalej mali orientovať podľa referenčných hodnôt rafinérií.
- (9) Členské štáty by mali čiastočne a podľa pravidiel štátnej pomoci kompenzovať náklady určitých zariadení v odvetviach a pododvetviach, v ktorých sa zistilo výrazné riziko úniku uhlíka z dôvodu premietania nákladov súvisiacich s emisiami skleníkových plynov, do cien elektrickej energie. Protokol a sprievodné rozhodnutia prijaté na konferencii zmluvných strán v Paríži musia zabezpečiť dynamickú mobilizáciu financovania opatrení v oblasti zmeny klímy, prenos technológií a budovanie kapacít oprávnených zmluvných strán – najmä tých, ktoré majú najmenšie kapacity. Verejné financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy bude naďalej zohrávať dôležitú úlohu pri mobilizácii zdrojov po roku 2020. Preto by sa výnosy z aukcií mali využívať aj na financovanie opatrení v oblasti klímy v zraniteľných tretích krajinách vrátane opatrení na prispôsobenie sa vplyvom klímy. Množstvo finančných prostriedkov určených pre oblasť klímy, ktoré je potrebné zmobilizovať, bude závisieť aj od miery ambícií a kvality navrhovaných plánovaných vnútroštátne stanovených

príspevkov (Intended Nationally Determined Contributions – INDC), následných investičných plánov a vnútroštátnych postupov plánovania prispôsobenia sa. Rovnako by členské štáty mali využívať príjmy z aukcií na podporu budovania zručností a prerozdelenie pracovnej sily, ktorej sa dotkne zmena pracovného miesta pri dekarbonizácii hospodárstva.

- (10) Hlavným dlhodobým stimulom tejto smernice na zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého (CCS), nové technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a prelomové inovácie v oblasti nízkouhlíkových technológií a postupov je z nej vychádzajúci signál v podobe ceny uhlíka, ako aj skutočnosť, že nebude potrebné odovzdať kvóty na emisie CO₂, ktoré sú trvalo uložené alebo ktorým sa podarilo zabrániť. Navyše na doplnenie zdrojov, ktoré sa už využívajú na urýchlenie demonštrácie komerčných zariadení CCS a inovačných technológií energie z obnoviteľných zdrojov, by sa kvóty EU ETS mali využívať na poskytovanie zaručených odmien za zavádzanie zariadení CCS, nových technológií energie z obnoviteľných zdrojov a priemyselnej inovácie v nízkouhlíkových technológiách a postupoch v Únii za dostatočné množstvo uloženého CO₂ alebo emisie, ktorým sa zabránilo, za predpokladu, že existuje dohoda o výmene poznatkov. Prevažná časť tejto podpory by mala závisieť od overených prípadov, keď sa emisiám skleníkových plynov zabránilo, pričom určitú podporu možno poskytnúť aj pri dosiahnutí vytýčených čiastkových cieľov pomocou použitej technológie. Maximálny podiel podpory na projektové náklady sa môže líšiť v závislosti od kategórie projektu.
- (11) Mal by sa vytvoriť fond na modernizáciu, v ktorom budú 2 % všetkých kvót EU ETS, s ktorými sa bude obchodovať formou aukcie podľa pravidiel a modalít aukcií prebiehajúcich na spoločnej aukčnej platforme vytvorenej nariadením č. 1031/2010. Členské štáty, ktoré v roku 2013 pri trhových výmenných kurzoch vykazovali HDP na obyvateľa nižší ako 60 % priemeru Únie, by mali byť oprávnené na financovanie z fondu na modernizáciu a na možnosť využívať bezodplatné pridelovanie kvót a tak do roku 2030 uplatňovať výnimku zo zásady úplného obchodovania s emisiami formou aukcie, aby mohli transparentným spôsobom podporovať skutočné investície do modernizácie svojho odvetvia energetiky a zároveň zabráňovať narušeniam vnútorného trhu s energiou. Pravidlá spravovania fondu na modernizáciu by mali predstavovať súvislý, komplexný a transparentný rámec, ktorý zabezpečí čo najefektívnejšie vykonávanie a v ktorom sa zohľadní potreba jednoduchého prístupu pre všetky zúčastnené strany. Riadiaca štruktúra fondu by mala plniť účel zabezpečiť primerané využívanie finančných prostriedkov. Mala by pozostávať z investičnej rady a riadiaceho výboru, ktoré by pri prijímaní rozhodnutí mali náležite zohľadňovať odborné znalosti EIB, výnimkou je prípad poskytovania podpory malým projektom prostredníctvom pôžičiek národných podporných bánk alebo prostredníctvom grantov z vnútroštátneho programu, ktorý sleduje rovnaké ciele ako fond na modernizáciu. Investície financované z fondu by mali navrhovať členské štáty. Pri pridelovaní finančných prostriedkov sa budú rovnakou mierou zohľadňovať overené emisie a kritériá HDP, aby sa zabezpečilo primerané pokrytie investičných potrieb členských štátov s nízkymi príjmami. Finančná pomoc z fondu na modernizáciu by sa mohla poskytovať v rôznych formách.
- (12) Európska rada potvrdila, že je potrebné zlepšiť modalitu nepovinného bezodplatného pridelovania kvót vrátane transparentnosti v záujme modernizácie odvetvia energetiky v určitých členských štátoch. Investície s hodnotou 10 miliónov EUR alebo viac by daný členský štát mal vyberať prostredníctvom súťažného ponukového konania na

základe jasných a transparentných pravidiel, aby sa zabezpečilo využitie bezodplatne pridelených kvót na podporu skutočných investícií do modernizácie odvetvia energetiky v súlade s cieľmi energetickej únie. Investície v hodnote nižšej než 10 miliónov EUR by takisto mali byť oprávnené na čerpanie bezodplatne pridelených kvót. Daný členský štát by mal takéto investície vyberať na základe jasných a transparentných kritérií. Výsledky tohto výberu by mali byť podmienené verejnou konzultáciou. Verejnosť by mala byť náležite informovaná vo fáze výberu investičných projektov, ako aj o ich vykonávaní.

- (13) Financovanie z EU ETS by malo byť v súlade s inými programami financovania zo zdrojov Únie vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov, aby sa zabezpečila účinnosť verejných výdavkov.
- (14) Podľa platných ustanovení o vylúčení malých zariadení z EU ETS môžu vylúčené zariadenia zostať vylúčené a členským štátom by sa malo umožniť aktualizovať ich zoznam vylúčených zariadení a členským štátom, ktoré v súčasnosti túto možnosť nevyužívajú, by sa malo umožniť ju začať využívať na začiatku každého obdobia obchodovania.
- (15) Európska rada na svojom zasadnutí v roku 2014 rozhodla, že 10 % kvót, s ktorými majú členské štáty obchodovať v EU ETS formou aukcie, sa má rozdeliť medzi určité členské štáty na účely solidarity, rastu a budovania prepojení, zvyšok kvót sa rozdelí medzi všetky členské štáty, a to ako podiely, ktoré zodpovedajú podielom uplatniteľným v období 2013 – 2020, a to aj členským štátom, ktoré pristúpili k Európskej únii počas predmetného obdobia. Členské štáty s HDP na obyvateľa nižším ako 90 % priemeru Únie v roku 2013 by mali mať možnosť profitovať z tejto solidarity a predmetná príloha k tomuto nariadeniu by sa mala zodpovedajúcim spôsobom aktualizovať. Platnosť výnimky z účasti na tomto rozdeľovaní kvót v období 2013 – 2020, ktorá sa vzťahuje na určité členské štáty s priemernou úrovňou príjmov na obyvateľa vyššou ako 20 % priemer Únie, by mala vypršať.
- (16) Rozhodnutím (EÚ) 2015/... sa zriaďuje rezerva na stabilitu trhu v rámci EU ETS v záujme flexibilnejšej ponuky na aukciách a odolnejšieho systému. Ďalej sa v ňom stanovuje, že kvóty, ktoré sa do roku 2020 nepridelia novým účastníkom a kvóty nepridelené v dôsledku ukončenia a čiastočného ukončenia sa majú umiestniť do rezervy na stabilitu trhu.
- (17) Na prijatie všeobecne uplatniteľných nelegislatívnych aktov na doplnenie alebo zmenu určitých nepodstatných prvkov legislatívneho aktu by sa právomoc na prijatie aktov v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie mala delegovať na Komisiu vzhľadom na článok 3d ods. 3, článok 10 ods. 4, článok 10a ods. 1 a 8, článok 10b, článok 10d, článok 14 ods. 1, článok 15, článok 19 ods. 3, článok 22, článok 24, článok 24a a článok 25a smernice 2003/87/ES. V záujme zníženia delegovania na minimálnu mieru sa zrušujú existujúce právomoci pri fungovaní osobitnej rezervy, pridelení množstiev vymeniteľných medzinárodných kreditov a vytváraní nových pravidiel, čo možno vymeniť, a ďalších pravidiel dvojitého započítania v článku 3f ods. 9, článku 11a ods. 9 a článku 11b ods. 7 smernice 2003/87/ES. Akty prijaté podľa týchto ustanovení sa uplatňujú naďalej. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili

Európskemu parlamentu a Rade. Pokiaľ ide o delegovanie podľa článku 10 ods. 4 smernice 2003/87/ES, členské štáty, ktoré nevyužívajú spoločnú aukčnú platformu, ju nemusia začať využívať.

- (18) V záujme zabezpečenia rovnakých podmienok vykonávania článku 10a ods. 2 tretieho pododseku a článku 16 ods. 12 smernice 2003/87/ES by sa vykonávacie právomoci mali preniesť na Komisiu. Uvedené potrebné vykonávacie právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁰. V záujme zníženia maximálneho obmedzenia vykonávacích aktov by sa mali zrušiť existujúce právomoci v článku 11a ods. 8 smernice 2003/87/ES pri určovaní množstiev medzinárodných kreditov na výmenu. Akty prijaté podľa uvedeného ustanovenia sa uplatňujú naďalej.
- (19) Členské štáty sa v súlade so Spoločným politickým vyhlásením Európskeho parlamentu, Rady a Komisie z 27. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom²¹ zaviazali v opodstatnených prípadoch priložiť k oznámeniu o opatreniach na transpozíciu jeden alebo viaceré dokumenty s objasnením vzťahu medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych nástrojov na jej transpozíciu. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je v prípade potreby odôvodnené.
- (20) Účelom tejto smernice je prispieť k dosiahnutiu vyššej úrovne ochrany životného prostredia v súlade so zásadou udržateľného rozvoja čo najefektívnejším spôsobom z hľadiska hospodárstva a zároveň poskytnúť zariadeniam primeraný čas na prispôbenie sa a zaručiť osobitne dotknutým osobám priaznivejšie podmienky primeraným spôsobom v maximálnej miere zlučiteľnej s inými cieľmi tejto smernice.
- (21) Táto smernica dodržiava základné práva a zachováva zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie.
- (22) Keďže ciele tejto smernice nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodu jej rozsahu a účinkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1 *Zmena smernice 2003/87/ES*

Smernica 2003/87/ES sa mení takto:

1. V článku 3d ods. 3 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie, Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

²¹ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

2. V článku 3f sa vypúšťa odsek 9.
3. V článku 9 sa druhý a tretí odsek nahrádzajú takto:

„Počnúc rokom 2021 je lineárny koeficient 2,2%.“

4. Článok 10 sa mení takto:

a) v odseku 1 sa dopĺňajú tri nové pododseky:

„Od roku 2021 je podiel kvót, s ktorými majú členské štáty obchodovať formou aukcie, 57 %.

2 % celkového množstva kvót v období 2021 až 2030 sa predajú formou aukcie s cieľom vytvoriť fond na zlepšenie energetickej efektívnosti a modernizáciu energetických systémov určitých členských štátov, ako sa stanovuje v článku 10d tejto smernice („fond na modernizáciu“).

Zvyšné celkové množstvo kvót, s ktorými majú členské štáty obchodovať formou aukcie, sa rozdelí podľa odseku 2.“;

b) odsek 2 sa mení takto:

i) v písmene a) sa údaj „88 %“ nahrádza údajom „90 %“;

ii) písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) 10 % celkového množstva kvót, s ktorými sa má obchodovať, rozdelených medzi určité členské štáty na účely solidarity a rastu v Spoločenstve, čím sa zvýši množstvo kvót, s ktorými tieto členské štáty obchodujú formou aukcie podľa písmena a) na základe percentuálnych podielov uvedených v prílohe IIa“

a

iii) písmeno c) sa vypúšťa;

iv) tretí pododsek sa nahrádza takto:

„V prípade potreby sa percentuálne podiely uvedené v písmene b) primerane upraví, aby rozdelenie predstavovalo 10 %.“

c) v odseku 3 sa dopĺňajú tieto písmená j), k) a l):

„j) financovanie finančných opatrení v prospech odvetví alebo pododvetví vystavených skutočnému riziku úniku uhlíka v dôsledku výrazných nepriamych nákladov, ktoré v skutočnosti vznikajú z premietania nákladov súvisiacich s emisiami skleníkových plynov do cien elektrickej energie, za predpokladu, že tieto opatrenia spĺňajú podmienky stanovené v článku 10a ods. 6);

k) financovanie opatrení v oblasti klímy v zraniteľných tretích krajinách vrátane opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy;

l) podpora budovania zručností a prerozdelenie pracovnej sily, ktorej sa dotkne zmena pracovného miesta pri dekarbonizácii hospodárstva, v intenzívnej koordinácii so sociálnymi partnermi.“

d) v odseku 4 sa tretí pododsek nahrádza takto:

„Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“

5. Článok 10a sa mení takto:

a) v odseku 1 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23. V takýchto delegovaných aktoch sa stanoví aj dodatočné pridelenie kvót z rezervy pre nových účastníkov v prípadoch výrazného nárastu produkcie, pričom sa uplatnia tie isté prahové hodnoty a prispôsobenia kvót, ktoré sa uplatňujú pri čiastočnom ukončení prevádzky.“

b) v odseku 2 sa dopĺňa tento nový tretí pododsek:

„Referenčné hodnoty pri bezodplatnom prideľovaní kvót sa prispôbia, aby sa zabránilo neočakávaným ziskom a zohľadnil technologický pokrok v období 2007 – 2008 a v každom neskoršom období, na ktoré sa určí bezodplatné pridelenie kvót v súlade s článkom 11 ods. 1. V rámci tohto prispôsobenia sa znížia referenčné hodnoty stanovené aktom prijatým podľa článku 10a o 1 % hodnoty určenej na základe údajov z obdobia 2007 – 2008 na každý rok medzi rokom 2008 a stredom predmetného obdobia bezodplatného prideľovania kvót, výnimkou je prípad, ak:

i) Komisia na základe informácií predložených podľa článku 11 zistí, či sa jednotlivé referenčné hodnoty vypočítané podľa zásad článku 10a ročne líšia od ročného zníženia uvedeného v predchádzajúcej časti textu o viac než 0,5 % (smerom nahor alebo nadol) hodnoty v období 2007 – 2008. Ak áno, referenčná hodnota sa prispôbi buď o 0,5 % alebo o 1,5 % na každý rok v medzi rokom 2008 a stredom predmetného obdobia, v ktorom sa kvóty majú bezodplatne prideliť;

ii) pokiaľ ide o hodnoty aromatických uhlíkovodíkov, vodíka a syntetického plynu, ich referenčné hodnoty sa v rámci odchýlky prispôbia o rovnaké percento ako referenčné hodnoty rafinérií, aby sa zachovali rovnaké podmienky pre výrobcov týchto produktov.

Komisia na tento účel prijme vykonávací akt v súlade s článkom 22a.“

c) odsek 5 sa nahrádza takto:

„S cieľom dodržať podiel určený na aukcie v článku 10 sa každý rok, keď množstvo bezodplatne pridelených kvót nedosiahne maximálnu úroveň zodpovedajúcu podielu kvót na aukcie v danom členskom štáte, zostávajúce kvóty použijú na zabránenie zníženiu množstva bezodplatne pridelených kvót alebo obmedzenie jeho zníženia, aby sa zachoval podiel kvót členského štátu určený na aukcie v neskorších rokoch. Ak sa maximálna úroveň napriek tomu dosiahne, bezodplatne prideľované kvóty sa

zodpovedajúcim spôsobom prispôsobia. Takéto prispôsobenia sa musia vykonávať jednotným spôsobom.“;

d) v odseku 6 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Členské štáty by mali prijať finančné opatrenia v prospech odvetví alebo pododvetví vystavených skutočnému riziku úniku uhlíka v dôsledku výrazných nepriamych nákladov, ktoré v skutočnosti vznikajú z premietania nákladov súvisiacich s emisiami skleníkových plynov do cien elektrickej energie, pričom je potrebné zohľadniť vplyvy na vnútorný trh. Takéto finančné opatrenia na kompenzáciu časti týchto nákladov sú v súlade s pravidlami štátnej podpory.“

e) odsek 7 sa mení takto:

i) v prvom pododseku sa prvá a druhá veta nahrádzajú takto:

„Kvóty z maximálneho množstva uvedeného v článku 10a ods. 5 tejto smernice, ktoré sa do roku 2020 nepridelili bezodplatne, sa vyčlenia pre nových účastníkov a prípady výrazného zvýšenia produkcie spolu s 250 miliónmi kvót umiestnenými do rezervy na stabilitu trhu podľa článku 1 ods. 3 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/...(*).“

Od roku 2021 sa kvóty nepridelené zariadeniam z dôvodu uplatňovania odsekov 19 a 20 takisto musia umiestniť do rezervy.“

(*) [vložiť úplný názov rozhodnutia a odkaz na úradný vestník].“

ii) Piaty pododsek sa vypúšťa.

f) v odseku 8 sa prvý, druhý a tretí pododsek nahrádzajú takto:

„400 miliónov kvót sa poskytne na podporu inovácie v nízkouhlíkových technológiách a postupoch v priemyselných odvetviach uvedených v prílohe I a s cieľom stimulovať vytváranie a prevádzku komerčných demonštračných projektov zameraných na environmentálne bezpečné zachytávanie a geologické ukladanie oxidu uhličitého (CCS), ako aj demonštračných projektov inovačných technológií energie z obnoviteľných zdrojov na území Únie.“

Kvóty sa poskytujú na inováciu v nízkouhlíkových technológiách a postupoch a na podporu demonštračných projektov na vývoj širokej škály CCS a inovačných technológií energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré ešte nie sú komerčne životaschopné v geograficky vyvážených lokalitách. Na podporu inovačných projektov možno financovať do 60 % relevantných nákladov projektov, z čoho 40 % nesmie závisieť od overeného zamedzenia emisií skleníkových plynov, za predpokladu, že pomocou použitej technológie sa dosiahli vytýčené čiastkové ciele.

Navyše prípadné zostávajúce zdroje vyčlenené podľa tohto odseku na uvedené projekty vo všetkých členských štátoch vrátane malých projektov pred rokom 2021 doplní 50 miliónov nepridelených kvót z rezervy na stabilitu trhu zriadenej

rozhodnutím (EÚ) 2015/... . Projekty sa vyberajú na základe objektívnych a transparentných kritérií.

Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“

g) vypúšťajú sa odseky 9 a 10;

h) v odseku 11 sa vypúšťa formulácia s „cieľom dosiahnuť ukončenie bezodplatného pridelovania v roku 2027“.

i) odseky 12 až 18 sa vypúšťajú.

6. Články 10b a 10c sa nahrádzajú takto:

„Článok 10b

Opatrenia na podporu niektorých energeticky náročných odvetví v prípade úniku uhlíka

1. Odvetvia a pododvetvia, v ktorých výsledok vynásobenia ich intenzity obchodu s tretími krajinami, vymedzenej ako pomer celkovej hodnoty vývozu do tretích krajín plus hodnoty dovozu z tretích krajín a celkovej veľkosti trhu Európskeho hospodárskeho priestoru (ročný obrat plus celkový dovoz z tretích krajín), ich intenzitou emisií meranou v kgCO₂ vydelený ich hrubou pridanou hodnotou (v EUR) presahuje 0,2, sa považujú za vystavené riziku úniku uhlíka. Takýmto odvetviám a pododvetviám sa v období do roku 2030 pridelujú kvóty bezodplatne v rozsahu 100 % množstva určeného v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 10a.
2. Odvetvia a pododvetvia, v ktorých výsledok vynásobenia ich intenzity obchodu s tretími krajinami ich intenzitou emisií presahuje 0,18, možno začleniť do skupiny uvedenej v odseku 1 na základe kvalitatívneho posúdenia pomocou týchto kritérií:
 - a) miera, do akej možno znížiť úrovne emisií alebo spotrebu elektrickej energie jednotlivých zariadení v predmetnom odvetví alebo pododvetví;
 - b) aktuálne a predpokladané charakteristiky trhu;
 - c) ziskové rozpätia ako potenciálny ukazovateľ rozhodnutí týkajúcich sa dlhodobých investícií a/alebo premiestňovania.
3. Pri iných odvetviach a pododvetviach sa vychádza z predpokladu, že sú schopné premietnuť väčšiu časť ceny kvót do cien produktov, a v období do roku 2030 sa im pridelujú kvóty bezodplatne v rozsahu 30 % množstva určeného v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 10a.
4. Komisia do 31. decembra 2019 prijme na účely predchádzajúcich odsekov v súlade s článkom 23 delegovaný akt týkajúci sa činností na úrovni štvormiestneho číselného kódu (kód NACE-4) v prípade odseku 1, pričom východiskom sú údaje za tri posledné kalendárne roky, za ktoré sú údaje k dispozícii.

Článok 10c

Možnosť prechodného bezodplatného pridelovania kvót na účely modernizácie v odvetví energetiky

1. Odchyľne od článku 10a ods. 1 až 5 členské štáty, ktoré v roku 2013 zaznamenali pri trhových cenách HDP na obyvateľa nižší ako 60 % priemeru Únie, môžu zariadeniam na výrobu elektrickej energie prechodne pridelovať kvóty bezodplatne v záujme modernizácie odvetvia energetiky.
 2. Pri projektoch s celkovou sumou investícií presahujúcou 10 miliónov EUR predmetný členský štát zorganizuje súťažné ponukové konanie, prostredníctvom ktorého sa vyberú investície, ktoré sa budú financovať bezodplatne pridelenými kvótami. Pri tomto súťažnom ponukovom konaní musí:
 - a) dodržať zásady transparentnosti, nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania a riadneho finančného hospodárenia;
 - b) zaručiť, že oprávnené na účasť sú len projekty, ktoré predstavujú prínos pre diverzifikáciu energetického mixu a zdrojov dodávok, pre potrebnú reštrukturalizáciu, zmenšenie vplyvov na životné prostredie a renováciu infraštruktúry, čisté technológie a modernizáciu výroby, prenosu a distribúcie energie;
 - c) vymedziť jasné, objektívne, transparentné a nediskriminačné kritériá výberu projektov, aby sa zaručil len výber projektov, ktoré:
 - i) na základe analýzy nákladov a prínosov zabezpečia čistý pozitívny zisk z hľadiska zníženia emisií a pomôžu dosiahnuť určenú vysokú mieru zníženia CO₂;
 - ii) majú doplnkový charakter, jednoznačne naplňajú potrebu obnovy a modernizácie a nemajú za následok trhovo podmienený nárast dopytu po energii;
 - iii) predstavujú najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou;
- Členské štáty, ktoré plánujú využiť nepovinné bezodplatné pridelovania kvót, do 30. júna 2019 uverejnia podrobný vnútroštátny rámec súťažného ponukového konania a kritériá výberu na účely verejného pripomienkovania.
- V prípadoch, keď sa investície v hodnote nižšej než 10 miliónov EUR podporujú bezodplatne pridelenými kvótami, členské štáty vyberú projekty na základe objektívnych a transparentných kritérií. Výsledky tohto výberu sa uverejnia na účely verejného pripomienkovania. Dotknuté členské štáty na tomto základe zostavia zoznam investícií, ktorý predložia Komisii do 30. júna 2019.
3. Hodnota plánovaných investícií sa musí minimálne vyrovnáť trhovej hodnote bezodplatne pridelených kvót, zároveň sa však musí zohľadniť potreba obmedziť priamo súvisiaci nárast cien. Trhová hodnota musí zodpovedať priemeru cien kvót na spoločnej aukčnej platforme v prechádzajúcom kalendárnom roku.
 4. Prechodne bezodplatne pridelované kvóty sa odpočítavajú od množstva kvót, s ktorými by členské štáty za bežných okolností obchodovali formou aukcie. Celkové

množstvo bezodplatne pridelovaných kvót nesmie presiahnuť 40 % kvót pridelených danému členskému štátu v období 2021 – 2030 podľa článku 10 ods. 2 písm. a) v rovnakých ročných množstvách.

5. Podmienkou pridelenia kvót prevádzkovateľom je preukázanie, že investícia vybraná podľa pravidiel súťažného ponukového konania sa zrealizovala.
6. Členské štáty vyžadujú, aby prijímajúci výrobcovia elektrickej energie a prevádzkovatelia sietí do 28. februára každého roka predložili správu o realizácii svojich vybraných investícií. Členské štáty tieto správy predkladajú Komisii a Komisia ich zverejňuje.“
7. Vkladá sa tento článok 10d:

„Článok 10d

Fond na modernizáciu

1. Na podporu investícií do modernizácie energetických systémov a na zlepšenie energetickej účinnosti v členských štátoch s HDP na obyvateľa nižším ako 60 % priemeru Únie v roku 2013 sa na obdobie 2021 – 2030 zriaďuje fond financovaný podľa ustanovení v článku 10.

Podporované investície musia byť v súlade s cieľmi tejto smernice a Európskym fondom pre strategické investície.

2. Z fondu sa budú financovať aj malé investičné projekty zamerané na modernizáciu energetických systémov a energetickú účinnosť. Investičná rada na tento účel vypracuje usmernenia a kritériá výberu takýchto investičných projektov.
3. Finančné prostriedky sa rozdeľujú z 50 % na základe overených emisií a z 50 % na základe kritérií týkajúcich sa HDP, z čoho vyplýva kľúč rozdelenia kvót stanovený v prílohe IIb.
4. Fond spravuje investičná rada a riadiaci výbor, ktoré tvoria zástupcovia prijímajúcich členských štátov, Komisie, EIB a traja členovia, ktorých zvolili ostatné členské štáty na obdobie 5 rokov. Investičná rada je zodpovedná za určovanie investičnej politiky na úrovni Únie, primerané nástroje financovania a kritériá výberu investičných projektov. Riadiaci výbor je zodpovedný za každodenné riadenie fondu.

Investičná rada do funkcie predsedu zvolí zástupcu Komisie. Investičná rada sa usiluje prijímať rozhodnutia na základe konsenzu. Ak investičná rada nedokáže dospieť k rozhodnutiu na základe konsenzu v lehote, ktorú určil predseda, prijme rozhodnutie jednoduchou väčšinou.

Riadiaci výbor tvoria zástupcovia, ktorých vymenovala investičná rada. Rozhodnutia riadiaceho výboru sa prijímajú na základe jednoduchej väčšiny.

Ak EIB odporučí určitú investíciu nefinancovať a poskytne dôvody svojho odporúčania, rozhodnutie sa prijme len vtedy, ak za investíciu hlasujú dve tretiny všetkých členov. Členský štát, v ktorom sa investícia má vykonať, a EIB nie sú v takom prípade oprávnení hlasovať. Dve predchádzajúce vety neplatia v prípade

malých projektov financovaných prostredníctvom pôžičiek od národných podporných bánk alebo grantov ako príspevkov na vykonávanie vnútroštátneho programu na dosiahnutie konkrétnych cieľov v súlade s cieľmi fondu na modernizáciu, za predpokladu, že v rámci programu sa využíva maximálne 10 % podielu členského štátu stanoveného v prílohe IIb.

5. Prijímajúci členský štát každoročne podáva riadiacemu výboru správu o investíciách financovaných z fondu. Táto správa sa uverejňuje a musí obsahovať:
 - a) informácie o financovaných investíciách podľa členského štátu;
 - b) posúdenie pridanej hodnoty z hľadiska energetickej účinnosti alebo modernizácie energetického systému dosiahnutých pomocou investície.
6. Riadiaci výbor každoročne podáva Komisii správu o posudzovaní a výbere investičných projektov. Komisia do 31. decembra 2024 preskúma základ, na ktorom sa projekty vyberajú, a prípadne predloží riadiacemu výboru svoje návrhy.
7. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23 na účely vykonávania tohto článku.“
8. V článku 11 ods. 1 sa dopĺňa tento druhý pododsek:

„Zoznam zariadení, na ktoré sa počas prvých piatich rokov počnúc 1. januárom 2021 vzťahuje táto smernica, predloží do 30. septembra 2018, a zoznam za nasledujúcich päť rokov predloží vždy o päť rokov. Každý zoznam obsahuje informácie o výrobnej činnosti, prenose tepla a plynov, výrobe elektrickej energie a emisiách na úrovni podzariadení za prvých päť kalendárnych rokov pred jeho predložením. Kvóty sa pridelujú bezodplatne len tým zariadeniam, za ktoré sa poskytnú predmetné informácie.“
9. V článku 11a sa vypúšťajú odseky 8 a 9.
10. V článku 11b sa vypúšťa odsek 7.
11. Článok 13 sa nahrádza takto:

„Článok 13

Platnosť kvót

Kvóty vydávané od 1. januára 2013 majú neobmedzenú platnosť. Na kvótach vydávaných od 1. januára 2021 sa musí vyznačiť, v ktorom desaťročnom období počnúc 1. januárom 2021 sa vydali, a sú platné pri emisiách od prvého roka daného obdobia.“

12. V článku 14 ods. 1 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“
13. V článku 15 sa piaty pododsek nahrádza takto:

„Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“

14. V článku 16 sa odsek 12 nahrádza takto:
- „12. Ak je to vhodné, ustanovia sa podrobné pravidlá týkajúce sa postupov uvedených v tomto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 22a.“
15. V článku 19 ods. 3 sa tretia veta nahrádza takto:
- „Zahŕňa takisto ustanovenia o nadobudnutí účinnosti pravidiel vzájomného uznávania kvót v rámci dohôd o prepojení systémov obchodovania s emisiami. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“
16. V článku 22 sa druhý pododsek nahrádza takto:
- „Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“
17. Vkladá sa tento článok 22a:

„Článok 22a
Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa článku 8 rozhodnutia 93/389/EHS. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
 2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.“
18. Článok 23 sa nahrádza takto:

„Článok 23
Vykonávanie delegovania právomocí

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3d ods. 3, článku 10 ods. 4, článku 10a ods. 1 a 8, článku 10b, článku 10d, článku 14 ods. 1, článku 15, článku 19 ods. 3, článku 22, článku 24, článku 24a and článku 25a sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie od (*).

(*) dátum nadobudnutia účinnosti základného legislatívneho aktu.

3. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomocí uvedené v odseku 2 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomocí, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

5. Delegovaný akt prijatý podľa predchádzajúcich článkov nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

19. Článok 24 sa mení takto:

- a) odsek 1 sa nahrádza takto:

Od roku 2008 môžu členské štáty uplatňovať obchodovanie s emisnými kvótami v súlade s touto smernicou na činnosti a skleníkové plyny, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, pri zohľadnení všetkých relevantných kritérií, najmä účinkov na vnútorný trh, možného narušenia hospodárskej súťaže, environmentálnej integrity schémy Spoločenstva a spoľahlivosti plánovanej schémy monitorovania a podávania správ za predpokladu, že začlenenie takýchto činností a skleníkových plynov schváli Komisia.

V súlade s delegovanými aktmi, ktoré Komisia môže prijať na základe svojich právomocí v súlade s článkom 23, sa začlenenie vzťahuje na činnosti a skleníkové plyny, ktoré nie sú uvedené v prílohe I.“

- b) v odseku 3 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty vzhľadom na také nariadenie o monitorovaní emisií a podávaní správ o emisiách a údajoch z činností v súlade s článkom 23.“

20. Článok 24a sa mení takto:

- a) v odseku 1 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Takéto opatrenia musia byť v súlade s aktmi prijatými podľa článku 11b ods. 7. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 23.“

- b) odsek 2 sa vypúšťa.

21. Článok 25 ods. 2 sa vypúšťa.

22. V článku 25a sa odsek 1 nahrádza takto:

„V prípade, že tretia krajina prijme opatrenia na zníženie vplyvu letov s odletom z tejto krajiny a pristávajúcich v Spoločenstve na zmenu klímy, Komisia po konzultácii s touto treťou krajinou a členskými štátmi v rámci výboru uvedeného v článku 23 ods. 1 posúdi dostupné možnosti s cieľom zabezpečiť optimálnu interakciu medzi systémom Spoločenstva a opatreniami tejto krajiny.

V prípade potreby Komisia môže prijať zmeny a doplnenia, aby sa lety prichádzajúce z dotknutej tretej krajiny vyňali z činností leteckej dopravy uvedených v prílohe I alebo aby sa ustanovili všetky zmeny a doplnenia činností leteckej dopravy uvedených v prílohe I, ktoré sú podľa štvrtého pododseku nevyhnutné na základe

dohody. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať takéto zmeny v súlade s článkom 23.“

23. Príloha IIa sa mení v súlade s prílohou I k tejto smernici.
24. Príloha IIb sa mení v súlade s prílohou II k tejto smernici.
25. Príloha IV sa mení v súlade s prílohou III k tejto smernici.

Článok 2 *Transpozícia*

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 31. decembra 2018. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.
2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3 *Prechodné ustanovenia:*

Členské štáty pri plnení svojich povinností stanovených v článku 2 ods. 1 prvom pododseku tejto smernice zabezpečia, aby sa ich vnútroštátne právne predpisy transponujúce článok 10, článok 10a ods. 5 až 7, článok 10a ods. 8 prvý a druhý pododsek, článok 10a ods. 12 až 18, článok 10c a článok 11a ods. 8 a 9 smernice 2003/87/ES, naposledy zmenenej rozhodnutím (EÚ) 2015/..., a prílohy IIa a IIb k nej uplatňovali do 31. decembra 2020.

Článok 4 *Nadobudnutie účinnosti*

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 5 *Adresáti*

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne zníženie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB²²

Oblasť politiky: opatrenia na ochranu klímy

Činnosť ABB: opatrenia na ochranu klímy na úrovni Únie a medzinárodnej úrovni (kód ABB 34 02)

Oblasť politiky: Energetika (kód ABB 32 02)

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

☐ Návrh/iniciatíva sa týka novej akcie

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu²³**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☒ Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Tento návrh je prvým právnym aktom na vykonávanie klimaticko-energetického balíka do roku 2030, ktorý odsúhlasila Európska rada v októbri 2014 v záujme dosiahnutia cieľa znížiť emisie skleníkových plynov v EÚ do roku 2030 o minimálne 40% v porovnaní s rokom 1990 nákladovo efektívnym spôsobom a prispieť k obmedzeniu globálneho otepľovania.

Tento návrh je súčasťou desiatich politických priorít Komisie a je dôležitým prvkom strategického rámca energetickej únie.

1.4.2. Osobitné ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Osobitný cieľ č. 1

²²

ABM: riadenie podľa činností; ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

²³

Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Revidovať smernicu o EU ETS tak, aby sa do roku 2030 zaručilo zníženie emisií v systéme EU ETS o 43 % pod úrovňami v roku 2005.

Osobitný cieľ č. 2

Podporovať nízkouhlíkové inovácie a stanoviť pre priemyselné odvetvia primerané ustanovenia s cieľom riešiť možné riziko úniku uhlíka pri nedostatku porovnateľných opatrení politiky v oblasti klímy v iných veľkých ekonomikách.

Osobitný cieľ č. 3

Vykonávať ďalšie aspekty týkajúce sa ETS rámca politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030.

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Opatrenia na ochranu klímy/opatrenia na ochranu klímy na úrovni Únie a medzinárodnej úrovni

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

Smernica o EU ETS existuje a bude účinná aj po roku 2020. Touto iniciatívou:

- sa mení úroveň ročného znižovania emisií tak, že množstvo kvót vydávaných každý rok pre celú EÚ sa počnúc rokom 2021 bude znižovať o vyšší lineárny koeficient – konkrétne o 2,2 %.
- sa zaručuje, že bezodplatné pridelovanie kvót priemyselným odvetviám zostane zachované aj po roku 2020 s cieľom riešiť možné riziko úniku uhlíka, kým iné veľké ekonomiky nezavedú porovnateľné politiky v oblasti klímy.
- sa zachováva fond na inovácie ako prejav vystupňovaného úsilia rýchlo uviesť nové nízkouhlíkové technológie na trh a umožniť tak EÚ dosiahnuť jej dlhodobé ciele v oblasti eliminácie emisií uhlíka.
- sa zriaďuje fond na modernizáciu a zavádza sa bezodplatné pridelovanie kvót energetickému odvetviu s cieľom prispieť k modernizácii energetických systémov v členských štátoch s nižšími príjmami.

1.4.4. Ukazovatele výsledkov a vplyvu

Uved'te ukazovatele, pomocou ktorých je možné sledovať uskutočňovanie návrhu/iniciatívy.

Ukazovateľ č. 1: miera zníženia emisií skleníkových plynov v EÚ.

Ukazovateľ č. 2: miera emisií v sektoroch v systéme EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS).

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou a Komisia je povinná zostaviť príslušné vykonávacie opatrenia na obdobie po roku 2020.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie

Smernica o EU ETS existuje a bude účinná aj po roku 2020. Zmena klímy je cezhraničným problémom. Členské štáty nemôžu dosiahnuť cieľ navrhovaných opatrení jednotlivo, a preto je potrebná koordinácia opatrení na boj proti zmene klímy na úrovni EÚ a pokiaľ možno, na celosvetovej úrovni a opatrenia EÚ sú opodstatnené na základe subsidiarity. Navyše mnohé politické prvky majú významný rozmer z hľadiska vnútorného trhu a mnohé potrebné investície majú dôležitý európsky rozmer. Preto možno ciele lepšie dosiahnuť rámcom opatrení EÚ.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Komisia z 10 rokov fungovania EU ETS získala cenné poznatky. Zo skúseností vyplýva, že ešte stále existuje priestor zlepšiť efektívnosť vďaka intenzívnejšiemu úsiliu v oblasti výskumu, vývoja a inovácie. Posilnené investičné úsilie by malo pomôcť modernizovať energetický systém (fond na modernizáciu) v členských štátoch s nižšími príjmami.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergie s inými vhodnými finančnými nástrojmi

Budú sa využívať synergie prostredníctvom využitia existujúcich odborných znalostí Komisie pri spravovaní finančných zdrojov a skúseností získaných v rámci existujúcich finančných nástrojov EÚ-EIB.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

☐ Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

- ☐ Návrh/iniciatíva je v platnosti od RRRR do RRRR
- ☐ Finančný vplyv trvá od RRRR do RRRR.

✓ Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,
- potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia²⁴

☐ **Priame hospodárenie** na úrovni Komisie

- ✓ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ **Zdieľané hospodárenie** s členskými štátmi

✓ **Nepriame hospodárenie** so zverením úloh súvisiacich s plnením rozpočtu na:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te)
- ✓ Európsku investičnú banku (EIB) a Európsky investičný fond
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 208 a 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách
- ☐ verejnoprávne subjekty
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky
- ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov hospodárenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

²⁴

Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.ccc/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

Spravovanie kvót EU ETS prebieha na základe právnych predpisov, za ktoré sú zodpovedné útvary Komisie.

Fond na modernizáciu spravuje investičná rada a riadiaci výbor, ktorý tvoria zástupcovia členských štátov, Komisie, EIB. Riadiacemu výboru predsedá Komisia.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Fond na modernizáciu: Prijímajúci členský štát v súlade s článkom 10d smernice 2003/87/ES, ktorý sa dopĺňa predmetným návrhom, každoročne riadiacemu výboru predkladá správu o investíciách financovaných z fondu. Riadiaci výbor do šiestich mesiacov od ukončenia postupu výboru podá Komisii správu o posudzovaní a výbere investičných projektov.

Pokiaľ ide o článok 10c, členské štáty sú oprávnené využívať nepovinné bezodplatné pridelenie kvót s cieľom podporovať investície do modernizácie odvetia energetiky a sú povinné Komisii podávať správy o daných investíciách.

Členské štáty musia v súlade s aktuálnym znením článku 21 smernice 2003/87/ES každoročne Komisii podať správu o uplatňovaní tejto smernice. Komisia zverejní správu o uplatňovaní tejto smernice do troch mesiacov od doručenia správ členských štátov.

A napokon Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní trhu s uhlíkom v EÚ podľa článku 10 ods. 5.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

EU ETS je hlavný politický mechanizmus na dosiahnutie zníženia emisií EÚ z približne polovice hospodárstva. Komisia má od roku 2013 úlohu zabezpečovať register Únie, teda online databázu na presné účtovanie všetkých transakcií s kvótami, ako aj spoločnú aukčnú platformu, na ktorej členské štáty obchodujú s kvótami formou aukcií, a k nim patriacu podpornú infraštruktúru. Register Únie, v ktorom sa nachádzajú kvóty v rámci EU ETS, ohrozujú kybernetické útoky, ktorých výsledkom môže byť krádež alebo podvodné nesprávne pridelenie kvót, a teda výrazné finančné straty (vo výške až niekoľko miliárd eur), právne spory a značný nepriaznivý vplyv na povesť a dôveryhodnosť Komisie. Riziko existuje vo viacerých oblastiach, okrem GR CLIMA mu je vystavené aj GR DIGIT, HR-DS, BUDG a LS. Zaviedli sa protiopatrenia s cieľom znížiť riziko. Finančné riziko by sa zvýšilo paralelne s nárastom hodnoty trhu s uhlíkom. Bezodplatné pridelenie kvót s celkovo veľmi vysokou hodnotou si vyžaduje aj prísne pravidlá pridelenia, ako aj zábezpeky dodržiavania pravidiel v praxi. Na tento účel sú potrebné riadiace a kontrolné systémy ako na úrovni členských štátov, tak na úrovni Komisie.

2.2.2. *Údaje o zavedenom systéme vnútornej kontroly.*

Od roku 2011 existuje riadiaci výbor na vysokej úrovni, ktorý tvoria zástupcovia vedúceho GR a ostatných zúčastnených GR. V roku 2014 sa vykonalo úplné posúdenie rizík, na základe ktorého sa od roku 2015 zaviedli nové bezpečnostné opatrenia v oblasti IT. Na základe odporúčaní, ktoré IAS uviedlo vo svojej audítorskej správe o registri EU ETS (bezpečnosť IT), sa zaviedli opatrenia na ďalšie zvýšenie bezpečnosti systému registra, ako aj opatrenia v oblasti správy, zabezpečenia kvality a testovania. Dodatočné opatrenia na zníženie rizika prebiehajú od roku 2014. Ide o prebiehajúci proces.

2.2.3. *Odhad nákladov a prínosov kontrol a posúdenie očakávanej úrovne rizika chyby*

Riziko chyby sa neuplatňuje.

2.3. **Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam**

Uved'te existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia.

GR CLIMA zareagovalo na konkrétne riziká spojené s podvodom pri EU ETS a posilnilo usmernenia týkajúce sa profesionálnej etiky a bezúhonnosti platné pre celú Komisiu prostredníctvom kódexu „Code of Ethics and Conduct in relation to insider trading, fraud and disclosure of sensitive information“ (Kódex etiky a správania sa v súvislosti s obchodovaním s využitím dôverných informácií, podvodom a sprístupňovaním citlivých informácií), osobitných školení a iniciatív na zvyšovanie informovanosti. Ďalej vytýčilo politiku zatried'ovania citlivých informácií v EU ETS a súvisiace pokyny na manipuláciu s nimi s 3 stupňami citlivosti. Tri zodpovedajúce označenia schválilo GR HR-DS (ako sa uvádza v bezpečnostnom oznámení 1, v jeho 10. znení). GR HR-DS sa domnieva, že táto politika označenia stupňa citlivosti by mala slúžiť ako vzor aj pre iné GR. Vhodné školenia pre nových pracovníkov sa organizujú pravidelne. GR CLIMA plánuje rozšíriť túto politiku aj na používateľov v členských štátoch.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo		krajín EZVO ²⁶	kandidátskych krajín ²⁷	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
2	34 01 04 01	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
2	34 02 01	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky Neuplatňuje sa.

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo[Názov.....]		krajín EZVO	kandidátskych krajín	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
	[XX YY YY YY]		ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

²⁵ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

²⁶ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

²⁷ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

GR: CLIMA			2018 ²⁸	2019	2020	2021 a nasledujúce roky	SPOLU
Rozpočtový riadok 34 02 01	Závazky	(1)	0,750	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.	0,750
	Platby	(2)	0,250	0,500	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.	0,750
Rozpočtový riadok 34 01 04 01	Závazky	(1a)	0,27	0,27	0,27	0,27	2,7
	Platby	(2 a)	0,27	0,27	0,27	0,27	2,7
Rozpočtové prostriedky pre GR CLIMA	Závazky	=1+1 a +3	0,27	0,27	0,27	0,27	2,7
	Platby	=2+2 a +3	0,27	0,27	0,27	0,27	2,7
• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)					
	Platby	(5)					
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov SPOLU		(6)					
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 2 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	=4+ 6	1,020	0,27	0,27	0,27	3,450
	Platby	=5+ 6	0,520	0,770	0,27	0,27	3,450

²⁸

Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

Ak má návrh/iniciatíva vplyv na viaceré okruhy:

Okruh viacročného finančného rámca	5	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2018²⁹	2019	2020	2021 a nasledujúce roky	SPOLU
• Ľudské zdroje		0,4	0,4	0,4	0,792	6,744
• Ostatné administratívne výdavky		0,539	0,539	0,539	0,404	4,445
GR CLIMA SPOLU	Rozpočtové prostriedky					

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 5 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závázky spolu = Platby spolu)	0,939	0,939	0,939	1,196	11,189
--	-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	---------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2018³⁰	2019	2020	2021	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 5 viacročného finančného rámca SPOLU	Závázky	1,959	1,209	1,209	1,466	14,639
	Platby	1,959	1,209	1,209	1,466	14,639

²⁹ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

³⁰ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov³¹, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			2018		2019		2020		2021 a nasledujúce roky		SPOLU	
	Druh ³²	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady spolu
OSOBITNÝ CIEĽ č. 1 ³³												
– Výstup	Počet štúdií	0,250	1	0,250	-	-	-	-	-	-	-	-
Osobitný cieľ č. 1 medzisúččet			1	0,250	-	-			-	-	-	-
OSOBITNÝ CIEĽ č. 2...												
– Výstup	Počet štúdií	0,250	1	0,250	-	-	-	-	-	-	-	-
Osobitný cieľ č. 2 medzisúččet			1	0,250	-	-	-	-	-	-	-	-
OSOBITNÝ CIEĽ č. 3...												
– Výstup	Počet štúdií	0,250	1	0,250	-	-	-	-	-	-	-	-
Osobitný cieľ č. 3 medzisúččet			1	0,250	-	-			-	-	-	-

³¹ Článok 22 nariadenia (ES) č. 1293/2013 o programe LIFE na roky 2014 – 2020 uverejneného v úradnom vestníku L 347/185 z 20. decembra 2013.

³² Výstupy znamenajú dodané produkty a služby (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

³³ Ako je uvedené v oddiele 1.4.2. „Osobitné ciele...“

NÁKLADY SPOLU	3	0,750	-	-	-	-	-	-	-
---------------	---	-------	---	---	---	---	---	---	---

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Zhrnutie

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	2018 ³⁴	2019	2020	2021 a nasledujúce roky	SPOLU
--	--------------------	------	------	-------------------------	-------

OKRUH 5 viacročného finančného rámca					
Ludské zdroje	0,4	0,4	0,4	0,792	6,744
Ostatné administratívne výdavky	0,539	0,539	0,539	0,404	5,195
OKRUH 5 viacročného finančného rámca medzisúččet	0,939	0,939	0,939	1,196	11,939

Mimo OKRUHU 5³⁵ viacročného finančného rámca					
Ludské zdroje	-	-	-	-	-
Ostatné administratívne výdavky	0,270	0,270	0,270	0,270	2,7
Mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca medzisúččet	0,270	0,270	0,270	0,270	2,7

SPOLU	1,209	1,209	1,209	1,466	14,639
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od obmedzení.

³⁴

Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

³⁵

Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

		2018 ³⁶	2019	2020	2021 a nasledujúce roky
34 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)		3	3	3	6
XX 01 01 02 (delegácie)					
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)					
10 01 05 01 (priamy výskum)					
34 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového balíka prostriedkov)					
34 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)					
34 01 04 01 ³⁷	– ústredie				
	– delegácie				
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)					
10 01 05 02 (ZZ, DAZ, VNE – priamy výskum)					
Iné rozpočtové riadky (uved'te)					
SPOLU		3	3	3	6

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu pridelit' riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Zber údajov, výpočet kvót pridelených priemyselným odvetviam a príprava príslušných rozhodnutí Komisie, monitorovanie a posudzovanie vnútroštátnych plánov, ktoré poskytlí členské štáty, uverejňovanie správ, riadenie fondu na modernizáciu.
Externí zamestnanci	

³⁶ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

³⁷ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

- ✓ Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.
- ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.
- ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca.

Možnosti interného prerozdelenia v GR CLIMA sú vyčerpané, v dôsledku čoho sú potrebné úpravy v okruhoch 2 a 5 VFR v rámci určených stropov, keďže sa musia vykonávať nové úlohy na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z nových ustanovení tejto iniciatívy: v okruhoch 2 a 5 by sa od roku 2018 mali prideliť dodatočné rozpočtové prostriedky na pokrytie rozpočtu na zamestnancov, stretnutia a služobné cesty potrebné na vykonanie zberu údajov dvakrát za obdobie obchodovania (namiesto jedenkrát ako doteraz) a na riadenie fondu na inováciu a fondu na modernizáciu. Pozri podrobnosti v tabuľkách v časti 3.2.3. Nemôžeme predvídať rozhodnutia rozpočtového orgánu pri ďalšom VFR, ale keďže iniciatíva sa plánuje na obdobie aj po roku 2027, domnievame sa, že rovnaká suma by sa mala určiť aj v ďalších VFR.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

- Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.
- ~~Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:~~

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N	Rok N + 1	Rok N +2	Rok N +3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ vplyv na rôzne príjmy

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v prebiehajúcom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ³⁸					
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	
Článok								

V prípade rôznych pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov, na ktoré bude mať návrh/iniciatíva vplyv.

--

Uveďte spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

--

³⁸

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 25 % nákladov na výber.